

ΑΠΟ ΤΑΣ ΜΙΚΡΟΤΡΑΓΩΔΙΑΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

[Χαίρομεν ἄμα καὶ σεμνυνόμεθα πλουτίζοντες ὄλονέν τὴν πινακοθήκην τοῦ Ἡμερολογίου διὰ τῶν συμπαθεστέρων μορφῶν

ἐκ τῶν ἐν ταῖς κέντροις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐκπροσωποῦντων τὴν φιλολογικὴν καὶ πνευματικὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους. Ὁ κ. Ἰω. Μπῆτος, ἐκ τῶν ἀρχισυντακτῶν τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐγκρίτου «Ἀληθείας», ἀνήκει εἰς τὴν ἐπίλεκτον αὐτόθι φάλαγγα τῶν εὐγενῶν ἐργατῶν τοῦ λόγου καὶ τῆς ιδέας, τὴν ζωπυροῦσαν, τὴν μορφώνουσαν, τὴν ἐκπολιτίζουσαν. Νέος ἀρτίως μορφώσεως καὶ θερμῶν αἰσθημάτων, χειριζόμενος μετὰ σθένους καὶ χάριτος τὸν δημοσιογραφικὸν κάλαμον, συχνὰ παρέχει δείγματα καὶ τοῦ εὐέλ-

πιδος λογογραφικοῦ του ταλάντου, τὸ ὅποιον οἱ ἀναγνώσται τοῦ Ἡμερολογίου θέλουσιν ἐκτιμήσει καὶ ἐκ τῆς ᾧδε παραθεμένης ζωντανῆς κοινωνικῆς εἰκόνας.]

Ν Α Φ Υ Γ Η Σ ! !

(Δαῖκῆ σκηρῆ)

— Ἐσένα λέγω... ἀκούς ἢ δὲν ἀκούς; Νὰ πάρῃς τὰ κουρέλια σου καὶ νὰ φύγῃς! Χίλιες φορὲς σοῦ τὸ εἶπα!..

Διὰ τῆς ξηρᾶς, τῆς παγωμένης ἀτμοσφαιράς, τὴν ὁποίαν ὁ πρὸς τὴν δύσιν του σπεύδων ἥλιος τοῦ Δεκεμβρίου μάτην προσεπάθει νὰ καταστήσῃ γλυκυτέραν, οἱ λόγοι αὐτοί, ἀπαγγελθέντες μὲ φωνὴν βραχνὴν καὶ τραχεῖαν, ἐφθασαν εὐκρινῶς μέχρι τοῦ δωματίου μου καὶ μὲ ἔσυραν ἀκουσίως εἰς τὸ παράθυρον.

Εἰς τὴν γειτονικὴν αὐλήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφθινον βραδέως, ἀνάμεσα εἰς λίθους, ράκη καὶ τεμάχια ξύλων, ὀλίγα κίτρινα χρυσάνθεμα, ἐνώπιον τῆς θύρας πενιχροῦ καὶ πεπαλαιωμένου οἰκίσκου ἐπαίζετο ὀλόκληρον δράμα.

— Νὰ φύγῃς!.. νὰ φύγῃς!.. ὠρύετο ἡ σύζυγος — μία γυναίκα ὡς ἐκεῖ ἐπάνω, μὲ μορφήν ἀπαισίαν, μέλη ἀχθοφόρου, ὅμμα βλοσυρόν.

— Μά, γυναίκα, συλλογίσου λιγάκι ποῦ νὰ πηγαίνω ὁ κακομοίρης ᾗς αὐτὴ τὴν ἡλικία; ἀπὴντα σιγανά — σιγανά, μὲ φωνὴν μισοσβυσιμένην ὁ σύζυγος — μεσόκοπος ἄνθρωπος, μικροκαμωμένος, μὲ ὄψιν ἀρνίου.

— Πήγαινε ἄσπιδον καὶ ἀκόμη παραπέρα!.. τὴν ἔννοια σου θὲ νάχω μαθῆς; Ἔλα, κάνε γλήγορα, εἰδεμὴ... σὲ κάνω κ' ἔρχεσαι!...

Καὶ ἡ κυρὰ—Πασχάλαίνα ἐνοῦσα εἰς τοὺς λόγους τὴν χειρονομίαν ἔσπρωξε βαναύσως τὸν κύρ Πασχάλην, ὁ ὁποῖος παρ' ὀλίγον νὰ κυλισθῆ χαμαί.

— Θεέ μου, ἐστέναξεν ὁ δυστυχῆς, μὰ δὲν εἶνε λοιπὸν κανεὶς νὰ μὲ λυπηθῆ;

Καὶ δάκρυ χονδρὸν ἐκυλίσθη βραδέως ἐπὶ τῆς κατεσκληκυίας παρεΐας του.

— Τὸ σπουδαῖο τὸ ὑποκείμενο, βλέπεις, ἐγρύλλισεν ἡ μέγαιρα. Ἔλα, μπρός! Ἔμπαινε μέσα, νὰ μαζέψῃς τὸ νοικοκυριό σου καὶ ἀπὲ ξεκουμπίσου!

Ἐμπρός αὐτὸς καὶ ὀπίσω ἐκείνη εἰσῆλθον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκίας. Δὲν ἤκουον πλέον τίποτε τὸ σαφές. Μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν δύο συγκεχυμέναι φωναὶ ἔφθανον μέχρις ἐμοῦ. Ἡ μία ἦτο ἀσθενῆς καὶ ἰκετευτικὴ — φωνὴ ἀρνίου. Ἡ ἄλλη ἦτο ἰσχυρὰ καὶ ἀμείλικτος — φωνὴ λυκαίνης.

Καὶ ἀνελογιζόμεν τὰς ὥραιας φράσεις τοῦ Vauvenargues: «Ἡ θεὰ ἀσθενοῦντος ζώου, τὸ παράπονον ἐλάφου ὑπὸ κυνηγῶν ἀνά τὰ δάση διωκομένης, ἡ ὄψις δένδρου γυμνοῦς ἀπλοῦντος ἐπὶ τοῦ κονιορτοῦ κλάδους, τὰ ἔρημα ἐρείπια καταρρευούσης οἰκοδομῆς, ἡ ὠχρότης ἄνθους διψῶντος καὶ μεμαραμμένου, ἡ εἰκὼν ἐν γένει τῆς θλίψεως καὶ τῆς δυστυχίας ἀφυπνίζει τὸν οἶκτον ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ ἄγει τὸ πνεῦμα εἰς ρεμβασμοὺς κατανύξεως πλήρεις». Καὶ διηρωτώμην: Τί εἶδους καρδία ἄρά γε ἔπαλθεν εἰς τὰ στήθη τῆς γυναίκος ἐκείνης, καὶ ποίου εἶδους διαλογισμοὶ ἐπολιόρουν τὸ πνευμά της, διὰ τὰ ἀποδιώκῃ τοιουτοτρόπως τὸν πατέρα τῶν τέκνων της; Δυστυχῶς δὲν εὔρον τὴν ἀπόκρισιν. Παρὰ τὸν διαρρεύσαντα ἀπὸ τῆς Δημιουργίας καὶ ἐντεῦθεν χρόνον ἡ γυναικεῖα καρδία μένει καὶ θὰ παραμείνῃ πάντοτε ἀνεξιχνίαστον μυστήριον.

* *

Μετὰ πάροδον ἡμισείας ὥρας ἐνεφανίσθη εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας ὁ ἀποδιοπομπαῖος τράγος, ὁ οἰκτρῶς ἐκδιωκόμενος σύζυγος. Ἐφερην ὑπὸ μάλῃς ἐλαφρὸν δέμα—τὰ ὀλίγα του ἐνδύματα. Ἐπὶ τῆς τραγικῆς του φυσιογνωμίας διεφαίνετο τὸ ὑπέρ-

τατον ἐκεῖνο αἶσθημα τῆς ὑποταγῆς καὶ τῆς ἐγκαρτερήσεως, τὸ ὁποῖον ἐχαρκτηρίζε τούς μάρτυρας ἐν τοῖς βασάνοις.

Ἐστάθη πρὸς στιγμὴν εἰς τὴν φλιάν τῆς θύρας. Ἐδίστασεν ἐπ' ὀλίγον. Ἦθέλησε νὰ προχωρήσῃ, ἀλλ' οἱ πόδες του ἠρηθῆσαν νὰ τὸν ὑπακούουν. Κατέβαλε μίαν τελευταίαν προσπάθειαν, ἔκλυε πολὺ πρὸς τὰ ἐμπρὸς τὴν κεφαλὴν, προέβαλε μεθ' ὀρμῆς τὸν δεξιὸν πόδα. Ἀλλ' ἡ προσπάθειά του ὑπῆρξεν ὑπεράνθρωπος· ἀπώλεσε τὴν ἰσορροπίαν καὶ κατέπεσε βαρὺς, σωριασθεὶς πρὸ τῆς θύρας.

Ἐνεφανίσθη τότε ὀπισθεν αὐτοῦ ἡ ἀπαισίως τραχεῖα μορφὴ τῆς συζύγου του.

— Νὰ δὰ ἡ ὥρα! Αὐτὰ μᾶς ἔλειπαν τώρα! Ἄδυναμίες!.. Τράβα, γιατί κάνει κρῦο καὶ θέλω νὰ κλείσω τὴ θύρα.

Ὁ κύρ Πασχάλης δὲν ἐκινήθη. Ἴχνη προδῆλου ἀνησυχίας ἐφάνησαν εἰς τὴν ἐπαχθῆ μορφήν τῆς ἀκάρδου γυναικός.

— Αἶ, τί ἔπαθες, σαπόξυλο; Μπὰς κ' ἔσπασε τὸ ξερό σου; Γιὰ σήκω...

Καὶ ἔσεισεν αὐτὸν βιαίως.

Ἀνήγειρε τότε βραδέως τὴν κεφαλὴν ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος καὶ ἐφάνη τὸ ἰσχνὸν πρόσωπόν του, πλημμυρισμένον ἀπὸ δάκρυα. Λυγμοὶ ἐσπάραιτον τὰ στήθη του καὶ ὁ λαιμὸς του σφιγμένος ἀπὸ συγκίνησιν ἰσχυρὰν οὕτε λέξιν ἠδύνατο νὰ ἀρθρώσῃ.

— Χά, χά, χά! ἐκάγχασεν ἀπαισίως ἡ στρίγλα καὶ προσωθήσασα διὰ τῶν γονάτων τὸν σύζυγόν της ἔκλεισε μετὰ πατάγου τὴν θύραν καὶ ἐξηφανίσθη ὀπισθεν αὐτῆς.

— Τὰ παιδιὰ μου!.. θέλω νὰ ἴδω τὰ παιδιὰ μου!.. κατώρθωσε νὰ ψελλίσῃ τέλος ὁ ἀτυχὴς κύρ Πασχάλης ἐπανακτῆσας τὰς δυνάμεις του κατὰ τὴν ὑπερτάτην ἐκείνην στιγμὴν.

Ἡ μόνη ἀπάντησις, ἡ ὁποία ἐδόθη ὀπισθεν τῆς κεκλεισμένης θύρας, ἦτο γέλως μυκτηριστικὸς, σαρδόνιος, μεφιστοφιλικός.

Ὁ κύρ Πασχάλης στηριζόμενος ἐπὶ τῶν χειρῶν κατώρθωσε μὲ ἀνηκούστους προσπάθειάς ν' ἀνορθωθῇ, Συνέλεξε τὸ παραπεσὸν δέμα του, διηυθέτησε τὸ φέσιόν του καὶ παραπαίων, μὲ βήματα ἐσταθῆ καὶ βραδέα, ἔφθασε μέχρι τῆς ἐξωθύρας. Ἐκεῖ ἔστη· ἐστράφη πρὸς τὴν οἰκίαν, ἥτις θὰ ἦτο πλέον ξενὴ πρὸς αὐτὸν· ἤψωσε ὑγρὸν καὶ ἀτελεπὶ βλέμμα πρὸς τὸν οὐρανόν· κατεβίβασεν αὐτὸ ἐκ νέου ἐπὶ τῆς οἰκίας· ἔτεινε τὸ οὖς ὡς νὰ ἀνέμενε πρόσκλησιν· περιέμεινεν ὀλίγον εἰς τὴν θέσιν αὐτῆν ὅταν δὲ εἶδεν ὅτι τὰ πάντα εἰς μάτην, ἐκίνησε τὰ χεῖλη—ἄγνωστον ἂν εἰς εὐχὴν ἢ κατάραν—ἔστρεψεν ἀποτόμως τὰ νῶτα, ἤνοιξε τὴν ἐξωθύραν καὶ ἐγένετο ἄφαντος διὰ τῶν στενωπῶν τῆς συνοικίας ἐξακολουθῶν νὰ βαδίξῃ μὲ τὸ αὐτὸ ἀσταθὲς καὶ παραπαῖον βῆμα, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει τοὺς μεθύσους.

* *

Τὴν νύκτα τὸ παληόσπιτο τοῦ κύρ Πασχάλη ἀντίχει ἀπὸ

φωνάς και γέλωτας. Τῆς ἠχηρᾶς συναυλίας ἐκυριάρχει ἰσχυρὰ ἀνδρική φωνή. Τὴν ἐπιούσαν ἔμαθον ὅτι ἡ φωνὴ ἐκείνη ἀνῆκεν εἰς τὸν πραγματικὸν πατέρα τῶν παιδιῶν τῆς κυρᾶ Πασχάλαινας.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΗΤΟΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΔΙΕΣ πῶς κλίνει στὰ νερὰ
τ' ἀργυρόχλωμο φεγγάρι
κι' ἀπ' τὸ κῦμα λαχταρᾶ
ἓνα φίλημα νὰ πάρῃ.

Διές τὸ κῦμα στὸ γιालὸ
τ' ἀκρογιάλι πῶς χαϊδεύει
καὶ προβάλλει σιγηλὸ
κ' ἓνα φίλημα γυρεύει.

Διές ἀπὸ τὴν ἀμμουδιά
πῶς ἐκίνησε τ' ἀγέρι
καὶ σαλεύει τὰ κλαδιά
καὶ φιλάκια τὰ προσφέρει.

Διές τὰ φύλλα στὸ κλαδί
πῶς ἐγγίζουσιν τῶνα τ' ἄλλο —
ἀγαπιῶνται — δηλαδὴ,
καὶ — φιλιοῦνται, ἂν δὲν σφάλλω.

Διές στή μαλακὴ φωλιὰ,
στὰ κλαδιά τὰ πυκνωμένα,
πῶς φιλιοῦνται δύο πουλιά
καὶ λαλοῦν ζευγαρωμένα.

Διές τα, ἀγάπη μου χρυσῆ,
τὴ λαχτάρρα μου λυπήσου,
κάμε σὰν κι' αὐτὰ καὶ σὺ —
Ἔλα! — Δός μ' ἓνα φίλι σου!

Δ. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ